

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора Київського
національного університету імені
Тараса Шевченка

Л.В. Губерський

« 03 » грудня 2020 р.

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
зі спеціальності 222 «Медицина»

за спеціальною програмою «Діагностика та лікування психічних розладів
коморбідних з порушеннями внаслідок вживання психоактивних речовин»

Реалізується для:

лікарів практичної охорони здоров'я: в межах 2 рівня вищої освіти

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від « 10 » 10 2020 р.
протокол № 2

Введено в дію наказом
ректора
від « 03 » 10 2020 р.
за № 779-32

Київ 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
 програми підвищення кваліфікації
 «Діагностика та лікування психічних розладів коморбідних
 з порушеннями внаслідок вживання психоактивних речовин»

1. Науково-методична рада: протокол № _____ від « _____ » _____ 2020 р.

(особливі умови, за наявності)

Голова науково-методичної ради _____ В.А. Бугров

2. Планово-фінансовий відділ:

(особливі умови, за наявності)

Начальник ПФВ _____ О.Б. Білявська
 « _____ » _____ 2020 р.

3. Науково-методичний центр організації навчального процесу:

(особливі умови, за наявності)

Директор НМЦ _____ А.П. Гожик
 « _____ » _____ 2020 р.

4. Сектор моніторингу якості освіти:

(особливі умови, за наявності)

Керівник СМЯО _____
 « _____ » _____ 2020 р.

5. Інститут післядипломної освіти:

(особливі умови, за наявності)

директор ІПО _____ Н.В. Ткаченко
 « _____ » _____ 2020 р.

6. Інститут психіатрії

(особливі умови, за наявності)

Директор ІП _____ І.Я. Пінчук
 « _____ » _____ 2020 р.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензії представників академічної спільноти:

Завідувач кафедри фундаментальної медицини Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктор медичних наук **ХОПЕРІЯ Вікторія Геннадіївна**

Завідувач кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика доктор медичних наук професор **ПИЛЯГІНА Галина Яківна**

Б. Відгуки представників професійних асоціацій:

Президент Асоціації психіатрів України **ГЛУЗМАН Семен Фішелевич**

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедру (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник проектної групи Пінчук Ірина Яківна	Директор Інституту психіатрії Київського національного університету імені Тараса Шевченка	Донецький державний медичний інститут імені М. Горького, 1991 р., лікувальна справа, лікар	Доктор медичних наук 14.02.03 – Соціальна медицина, «Медико-соціальне обґрунтування системи надання допомоги населенню похилого віку з вадами психічного здоров'я», 2011 р., Диплом ДД № 000260; старший науковий співробітник, атестат АС № 001300, виданий Атестаційною колегією МОН України 31.10.2014 р.	15 років	Автор понад 130 наукових та навчальних публікацій, у тому числі: 1. Пінчук І. Я., Колодежний О. В., Петриченко О. О. Захворюваність і поширеність розладів психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин серед учасників антитерористичної операції в Україні за перше півріччя 2016 року / І. Я. Пінчук, О. О. Петриченко, О. В. Колодежний [та ін.] / Архів психіатрії. – 2016. – Т. 22, № 4 (87). – С. 11–14. 2. Пінчук І. Я., Колодежний О. В., Петриченко О. О., Здорик І. Ф. Аналіз статистичних показників розладів психіки та поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин у 2015–2016 роках / І. Я. Пінчук, О. В. Колодежний,	Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, підвищення кваліфікації «Організація і управління охороною здоров'я», категорія вища, посвідчення від 21.06.2017 р., № 2873; Атестація у МОЗ України зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я», категорія вища, посвідчення від 17.11.2017 р., № 2720. Атестація у МОЗ України зі

					О. О. Петриченко, І. Ф. Здорик / Архів психіатрії. – 2017. – Т. 23, № 4 (91). – С. 252–260.	спеціальності «Психіатрія» категорія вища, посвідчення № 1260 від 12.04.2017, дійсно до 12.04.2022 р.
Члени проектної групи						
Ільницька Тетяна Юріївна	Провідний фахівець Інституту психіатрії КНУ імені Тараса Шевченка	Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, 2008 р. Спеціальність «Лікувальна справа», диплом кваліфікація «Лікар», диплом КВ № 33834425	Кандидат медичних наук. 14.01.16 – психіатрія «Клінічні особливості симптомів посттравматичного стресового розладу у ветеранів бойових дій на сході України з гіперкінетичним розладом в преморбіді», 14.01.16 – психіатрія 2018 р, диплом ДК № 04911 від 23.10.2018 р.	5 років	Автор понад 10 наукових публікацій, у тому числі: 1. Ільницька Т.Ю., Марценковський І. А. Клінічний патоморфоз симптомів гіперкінетичного розладу та посттравматичного стресового розладу у ветеранів бойових дій на сході України / Український вісник психоневрології. 2017. Т. 25. № 4 (93). С. 23-25 2. Ільницька Т.Ю., Пінчук І.Я. Поширеність симптомів гіперкінетичного розладу в учасників бойових дій на сході України. Архів психіатрії. 2017. Т. 23. № 4 (91). С. 212–216.	Підвищення кваліфікації програмою «Психологія», Свідоцтво серія ПК № 00127522/003207-19 від 27 березня 2019 р. (ПРАТ «ВНЗ» МАУП)
Степанова Наталія Михайлівна	Провідний фахівець Інституту психіатрії Київського національного університету імені Тараса Шевченка	1994-1999рр. Люблінський католицький університет (Польща), спеціальність - магістр психології, психолог. Диплом ностріфіковано в Україні (Міністерство освіти і науки	Кандидат психологічних наук, 19.00.04 – «медична психологія», диплом ДК № 068099, 31 травня 2011 року, Харківська медична академія післядипломної освіти, дисертація на тему: «Психологічні особливості хворих на артеріальну гіпертензію й ішемічну хворобу серця та їх психокорекція».	16 років	Автор 37 наукових праць, з них – 7 без співавторів. в тому числі 3 методичні посібники, 4 методичні рекомендації, 7 нововведень. 1. Пінчук І.Я., Степанова Н.М., Колодежний О.В., Здорик І.Ф. Аналіз систем охорони психічного здоров'я країн – членів Європейського союзу та України /Архів психіатрії. Київ, 2016. Т. 22. № 2 (85). С. 28–39 2. Pinchuk I., Ivanova O., Stepanova N., Sukhoviі O., Sulimovska H., Zhukow W. Analysis of survey	03.11.2014 - 21.11.2014 - курси підвищення кваліфікації в Київському міському педагогічному університеті ім. Б. Грінченка; (свідоцтво про підвищення кваліфікації 12СПВ 119600); тема роботи: «Надання першої психологічної допомоги при стресі».

		України від 25.02.2004 № 6/1-12н).			volunteers for the provision of psychological first aid to internally displaced persons and the public, which is in a conflict zone /:Journal of Health Sciences, 2014; 4(10):87-106.	Лютий 2019 - вересень 2019 – курси підвищення кваліфікації у Київському центрі позитивної психотерапії «Позитум», 200 год., сертифікат Європейського зразка Вісбаденської академії Позитивної психотерапії №.UKR-273-2019 від 10.09.2019 (м. Вісбаден, Німеччина). Спеціальність - консультант позитивної психотерапії
Чумак Станіслав Анатолійович	Провідний фахівець Інституту психіатрії КНУ імені Тараса Шевченка	Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, 2001 р., «Лікувальна справа», лікар	Кандидат медичних наук. 14.01.16 – Психіатрія. «Клініко-діагностичні аспекти аутоагресивної поведінки у хворих з первинними та повторними аутоагресивними діями», 2008 р., Диплом ДК № 049205	15 років	Автор понад 90 наукових та навчальних публікацій, у тому числі: Loganovsky K, Vomko M, Abramenko I, Kuts K, Belous N, Masiuk S, Gresko M, Loganovska T, Antypchuk K, Perchuk I, Kreinis G, Chumak S. Neuropsychobiological mechanisms of affective and cognitive disorders in the Chornobyl clean-up workers taking into account the specific gene polymorphisms. Probl Radiac Med Radiobiol. 2018 Dec;23:373-409. Abramenko I, Bilous N, Chumak S, Loganovsky K. Influence of polymorphic variants of the SLC6A4	Атестація у НАМН України, посвідчення про присвоєння вищої кваліфікаційної категорії зі спеціальності «Психіатрія» № 264 від 13.06.2016 р. Цикл «Психолого-педагогічні основи вищої медичної освіти», факультет підвищення кваліфікації викладачів вищих медичних навчальних закладів Інституту

						<p>gene on the frequency of detection of depressive states in the group of the clean up workers of consequences of Chernobyl accident in the remote period after the Chernobyl catastrophe. Probl Radiac Med Radiobiol. 2017 Dec;22:282-291.</p> <p>Bazyka D, Loganovsky K, Ilyenko I, Chumak S, Bomko M. Gene expression, telomere and cognitive deficit analysis as a function of Chernobyl radiation dose and age: from in utero to adulthood. Probl Radiac Med Radiobiol. 2015 Dec;20:283-310.</p> <p>Bazyka D, Ilyenko I, Loganovsky K, Benotmane M, Chumak S. TERF1 and TERF2 downregulate telomere length in cognitive deficit at the late period after low-dose exposure. Probl Radiac Med Radiobiol. 2014 Sep;19:170-85.</p>	<p>піддипломної освіти НМУ імені О.О.Богомольця, посвідчення №106 від 04.12.2015 р.</p>
--	--	--	--	--	--	---	---

1. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
 «Діагностика та лікування психічних розладів коморбідних з порушеннями
 внаслідок вживання психоактивних речовин»
 «Diagnosis and treatment of mental disorders which are comorbid
 with substance use disorders»

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Часткова кваліфікація лікарів практичної охорони здоров'я в межах 2 рівня вищої освіти
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська/Ukrainian
Обсяг освітньої програми	30 годин (1,0 кредити ECTS) Термін навчання: 3 дні
Тип програми	Професійна (сертифікатна)
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine Інститут післядипломної освіти
Назва структурного підрозділу, який бере участь у забезпеченні програми	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine Інститут психіатрії Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ВНЗ-партнера мовою оригіналу	-
Наявність акредитації	
Цикл/рівень програми	В межах 8 рівня НРК; 7 рівня EQF-LLL. –
Передумови	Повна вища освіта за спеціальністю «Лікувальна справа»
Форма навчання	очна
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://psycho.knu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Підвищення кваліфікації лікарів практичної охорони здоров'я з питань діагностики та лікування психічних розладів, коморбідних з порушеннями внаслідок вживання психоактивних речовин
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	Охорона здоров'я/Медицина/Психіатрія/ Наркологія
Орієнтація освітньої програми	Прикладна
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна: навчання лікарів практичної охорони

та спеціалізації	здоров'я з питань діагностики та лікування психічних розладів коморбідних з порушеннями внаслідок вживання психоактивних речовин. Ключові слова: розлади внаслідок вживання психоактивних речовин, психічні розлади, коморбідність.
Особливості програми	Часткова кваліфікація лікарів практичної охорони здоров'я в межах 2 рівня вищої освіти
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Програма сприяє підвищенню професійного рівня лікарів практичної охорони здоров'я у діагностиці та лікуванні коморбідної психіатричної та наркологічної патології.
Подальше навчання	Не застосовано
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-орієнтований, навчання у співробітництві. Комбінація лекцій та практичних занять.
Оцінювання	Підсумковий контроль (у т.ч. у формі тесту)
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Не застосовано
Загальні компетентності (ЗК)	Не застосовано
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання, у професійній діяльності. ФК 2. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми діагностики та лікування коморбідних розладів, в умовах неповної чи недостатньої інформації та суперечливих даних
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	ПРН 1. Знати та вміти використовувати у роботі загальні принципи та критерії діагностики психічних розладів коморбідних з порушеннями внаслідок вживання психоактивних речовин ПРН 2. Знати та вміти застосовувати основні стратегії, моделі та програми лікування психічних розладів коморбідних з порушеннями внаслідок вживання психоактивних речовин
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	
9 – Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

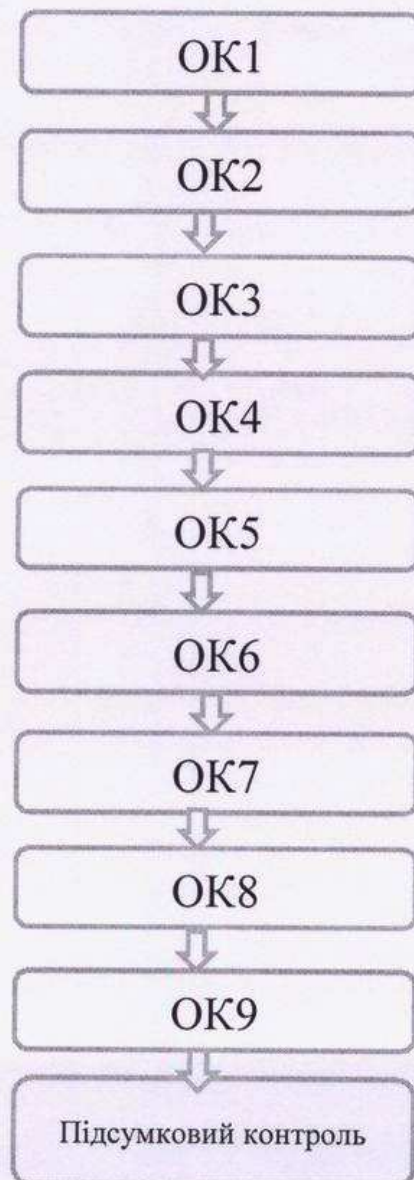
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент ППК

№	Код	Назва компоненти	Кількість годин		
			Теоретичні заняття	Практичні заняття	Само-стійна робота
1.	ОК1	Визначення, основні поняття, термінологія (історія використання, МКБ-10 і DSM-5)	1		1
2.	ОК2	Коморбідні розлади - масштаби проблеми (поширеність, вплив на процеси діагностики та лікування)	1	1	
3.	ОК3	Взаємозв'язок і взаємний вплив окремих психічних розладів із розладами, викликаними вживанням ПАР	1	2	1
4.	ОК4	Біологічні аспекти коморбідності	1	2	
5.	ОК5	Фактори, що впливають на розвиток коморбідних розладів (спадкова схильність; психо-соціальний досвід; вплив навколишнього середовища)	1	1	1
6.	ОК6	Загальні принципи та критерії діагностики коморбідних розладів. Диференціальна діагностика коморбідних розладів. Інструменти оцінки (квадранти допомоги, матриця капіталу відновлення і тяжкості проблем)	2	2	1
7.	ОК7	Психічні розлади, індуковані вживанням ПАР - визначення, симптоми, «принцип гойдалок», «латентні розлади»	1	2	

8.	OK8	Терапія коморбідних розладів. Стратегії лікування. Три види програм лікування. Моделі лікування (послідовне, паралельне та комплексне лікування)	3	1	1
9.	OK9	Особливості коморбідної патології у дітей та підлітків. Гендерні особливості. Суїцидальність і ПАР	1	1	1
Підсумковий контроль					
Всього годин за видами занять			12	12	6
Загальна кількість годин			30		

2.2 Структурно-логічна схема ППК

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ СЛУХАЧІВ

Підсумковий контроль успішності освоєння слухачами теоретичних та практичних навиків проводиться у кінці навчання у формі заліку.

Слухачам, які успішно пройшли підсумковий контроль, видається сертифікат встановленого зразка про проходження навчання.

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9
ФК1	■	■	■	■	■	■	■	■	■
ФК2		■	■			■	■	■	■

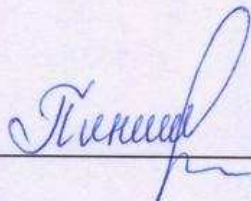
ЗК- загальні компетентності;

ФК – фахові компетенції.

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9
ПРН1	■	■	■	■	■	■	■		■
ПРН2		■	■		■		■	■	■

Гарант _____

Директор ІІІ
І.Я. Пінчук